

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társ-szerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Az adóreform.

Az életfentartás után az állampolgárok legnagyobb terhe az adó. Természetes ennél fogva, hogy az új adóreform, melyet még a jelen országgyűlés fog megalkotni, a legnagyobb mérvben igényt tarthat az adózó polgárok érdeklődésére.

A kormány által benyújtott törvényjavaslat ellen úgy a gazdák, mint az iparos és kereskedelmi körök számos kifogást tettek, de ugyanakkor a javaslat helyes intézkedéseit elismeréssel emelték ki.

Helyes mindenesetre a családtagok adójának reformja, a fejadó eltörlésével, mert ez az adónem a szegényebb osztályokat súlyosan terhelte és lenyúlt egész a koldus viskójáig, a kinek már maga az élet is elég teher.

Jó intézkedés a kereseti adók egyszerűsítése, a mely abban áll, hogy az I. oszt. kereseti adók keretébe tartozók, úgymint a segéd nélkül s a községekben segéddel dolgozó iparosok és házalók át lépnek az általános keresetadó s azzal kapcsolatos jövedelmi adó keretébe. A cselédek, munkások segédek, napidíjasok stb., a mennyiben a 600 koronás létminimumot megütik, a jövedelmi adó osztályába soroztatnak.

A II.-dik osztályú keresetiadó eltö-

rlöttetik. A III. osztályú is megszűnik, de csak névlegesen, a jellege azonban megmarad. Ez lesz az *általános kereseti adó*.

Ide fognak tartozni mindazok, a kik eddig is a III. osztályú kategóriába soroztattak, s azonkívül, mint említettük, azok, a kik eddig az I. osztályba tartoztak. Ennek az adónak a kulcsa 10⁰/₀ helyett 5⁰/₀-ra szállítatik le az ipari és kereskedelmi keresetnél; 4⁰/₀-ra a szabad foglalkozások (ügyvéd, orvos stb.) keresete után. Fel fog azonban emeltetni a kereseti adóalap, s ehhez képest a minimális számítási mód is újból fog megszabtatni. Az évi kivetésnél működési jogot fognak nyerni az ipar és kereskedelmi kamarák bizalmi férfiai is.

Iparos és kereskedői osztályunk egy részére ezek az intézkedések minden bizonytalansággal könnyebbé teszik a jelenlegi, azonban mindazokra nézve, a kik eddig a III. osztályú kereseti adó keretébe tartoztak, az *adóalap emelése* és az új *jövedelmi adó* folytán nagyon könnyen még súlyosabb terhek hárulhatnak.

Az új *jövedelem adó* új adónem a magyar adózási rendszerben. Ez az adó *minden* adóalanyt érint, kivéve a 600 koronáig terjedő *adómentes létminimumot*. A jövedelemadó kulcsa fokozatos, 0.71—5⁰/₀-ig terjed. Ezzel az adónemmel

akarja az állam pótolni azt, a mit a kereseti adók új szabályozásával veszít. Be akarja hozni és be is hozza a vámon, a mit veszíteni fog a réven. Az új adónem maga után fogja vonni az általános jövedelmi pótdadó megszűnését.

Megszűnik a IV. osztályú kereseti adó is (tisztviselők, tanárok stb.) de szintén csak névlegesen, a mennyiben, a kik eddig ebbe az osztályba tartoztak, átmennek az új jövedelmi adó osztályába, a hol a fokozatos adókulcs szerint adóztatnak meg. A 6000 koronánál nagyobb járandósággal bírók még jövedelmi adópótlékot is fognak fizetni. Az adókulcs itt (0.71—5⁰/₀) a jövedelemmel arányosan fog emelkedni.

A *földadó* és a vele egyesített földtehermentesítési százalék 25¹/₂⁰/₀-ról 20⁰/₀-ra száll le a javaslat szerint, és nem kontingáltatik. A gazdák ezzel szemben a földtehermentesítési járuléknak külön megállapítását és az ilykép külön választott földadónak kontingentálását követelik.

A gazdaközönségnek egyébként még más igen figyelemreméltó kívánságai is vannak. Így kívánja, hogy az adómentes létminimum a tervezett 600 korona helyett 800 korona összegben állapíttassék meg, az adókulcs emelkedése a 10.000 koronáig terjedő jövedelemig lassúbb

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Baleset bál után.

— Egy újságíró naplójából. —

Már két hónap óta olyan szerelmes vagyok, mint egy ördög. Újságírói feületességre vall, hogy maig sem tudom, kibe szerettem bele olyan biondúl.

Bajomat elmondottam kollegámnak, Halmy Ferkónak, a kivel együtt dolgozom, helyesebben szaglászok és szaladgálok a Művelt Világ-nál.

Halmy Ferkó azt a tanácsot adta, menjek el a Terézvárosi Kör báljára, ott kikereshetek magamnak egy aranyos szálát, melylyel aztán átszöhetem boldogtalan életemet. A Művelt Világot fogom ott képviselni, nagyon természetes tehát, hogy a báltársaságban illő figyelemmel fognak fogadni.

Felöltözködtem s elmentem azon szerelmesen, a hogy a bál előtt voltam.

Mint hogy a főszerkesztő kötelességemé tette, hogy a bárról körülmény sen referáljak, mielőtt elvegyültem volna az előkelő társaságba, elővettem a jegyzőkönyvem s megcsipve egy ügyes rendezőt, összeirtam a jelen volt asszonyokat és lányokat.

Itt most csak a lányokat jegyzem fel, azok közül is csak az engem érdeklő pocikokat.

Úgy írom le a kérdéseket, mint a hogy én azokat Kőszeghy Andor rendezőhöz intéztem s híven lejegyzem az ő feleleteit is.

Ki az ott a második sorban, abban a fehér duchesse ruhában? — Szeghvény *Gigi*. — Mellette gondé toilletben? — Várhegyi *Risi*. — Odább, abban a gyopárszínű chine-ruhában? — Dombó *Toto*. — Mellette a szürke velours-chifon? — Vadkerthy *Dundi*. — A harmadik sorban, világos ibolya libertyben? — Kálnay *Porci*.

Nézd azt a csoportot az ablaknál, kik azok? — Téglássy *Nusi*, Árvay *Anci* és Seregély *Cora*.

Az is pompás kis teremés abban a halvány szürke floire-renassanceban. — Az Tatay *Macza*. — Mögötte az ezüst poillette-ben? — Zauberer *Bibi*. — Jobbra tőle az a heliotrop-színű csipkefodor? — Zanchal *Fini*.

Átmentünk azután a terem másik oldalára, ott tovább faggattam Kőszeghy Andort, a szíves rendezőt. Figyelmemet mindenekelőtt egy fraise mousseline soil polissé vonta magára. Ebben Bártfay *Zsifike* pompázott, élénk beszélgetést folytatva egy brabanti csipkével díszített, ivoir liberty selyemruhás szőke babával, Vágó *Gelivel*.

Tovább folytatva a szemlét, egy elefántcsont

színű rayé-selyem empire tűnt fel. A tulajdonosa Soós *Ziki*. — Néhány lépésnyire tőle, közel a középső emelvényhez, búzakalász színű selyemben Kláger *Gita*.

A sétalók közt tiszta directoine stylusban tartott rózsaszín soleilban két nővér: Véghy *Enna* és Béby. Fehér gazé de chambre-ban? Rózsahegy *Anda*. — Az is érdekes bakfisch abban az acélgyöngyös túllben. — Az Kaltenhuber *Teki*. Azok közül, a kikkel beszélget, az egyik a hófehér illusióban Oszúcsék *Miki*, a másik pedig a tavi rózsákkal díszített szatin duchessen Forster *Vicza*.

Különös érdeklődést keltettek még: egy ezüstszürke satin duchessere: Bánáthy *Szilvi*; rózsaszínű mousselinere: Hevesy *Lola*; fekete velour soe toilletben: Biedermayer *Dina*; rózsaszínű crepe de chine-ben: Hantos *Baby*.

Ennyit irtam be a naplómba arról a listáról, melyet főnökömnek, a Művelt Világ főszerkesztőjének atnyújtottam. A lap legközelebbi száma egész terjedelmében hozta a listát s én büszke voltam, midőn főnököm vállamat megveregetve elismerésének adott kifejezést a felett, hogy a bál toilletteket szakértői jártassággal irtam le. Kár, hogy az elismerése csak szavakban nyilatkozott meg...

legyen, a 120.000 koronánál az 5 százalékat érje el és azontúl változatlan maradjon.

Kívánja a gazdaközönség, hogy az egyenes adók reformja után a *törvényhatósági, községi és egyházi adók* új szabályozása is mielőbb eszközöltessék. Ez még sokkal fontosabb, mint az egyenes adók rendszerének javítása, mert népünk terheit ezek a pótdók alkotják, melyek a kis embereket valósággal agyonnyomják. Különösen a községi adók a fokozódott közegészségügyi és közrendészeti igények folytán sok helyen elviselhetetlenek.

A tőkekamat és járadék adó kulcsa 10⁰/₀-ról 5⁰/₀-ra, egyes esetekben 2⁰/₀-ra száll le. Az eddigi 630 kor. adómentes minimum elesik. — A házbér- és házosztályadó mai tételei az új javaslatban csekély mérvű változást szenvednek.

Az egész javaslatot az az alaptörekvés jellemzi, hogy az állam adóbevételei a reform következtében ne csökkenjenek. Éppen ezért ez a javaslat tulajdonképpen csak valamivel igazságosabb elosztása az adóterheknek, de korántsem annak csökkentése. Ez nem is lehetséges mindaddig, a míg az állam bevételeit új jövedelmi források megnyitásával nem szaporítjuk.

A Kath. Népszövetség diszgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Várakozáson fölüli sikerrel, a katolikus közérzület legimpozansabb megnyilatkozása mellett folyt le jan. 26-án a vigadóban a katolikus népszövetség diszgyűlése. A fényes termekben már a déli órák után gyülekezni kezdtek az emberek, két órára pedig nem volt egy talpalatnyi hely sem, melyet le nem foglaltak volna nők és férfiak, öregek és ifjak, az arisztokraciától kezdve a legszegényebb sorsu munkásokig, minden társadalmi osztály képviselve volt. Ott láttuk a katolikus egyházi és világi élet vezető egéniségeit, a fővárosi összes kath. egyesületeit, a különböző vidéki egyesületek küldötteit, az egyesületi életbe szorosan bele nem tartozó érdeklődő fővárosi katolikusok lelkes tömegét. Egy pár uniformissal képviselve volt még a hadsereg részéről is. A nagy terem kicsinynek bi-

zonyult a hallgatóság befogadására, egymásután kellett megnyitni az oldal termeket, karzatokat, de még így is több ezren kiszorultak a tágas folyosókra.

A notabilitások között Nyitramegyéből ott láttuk: gróf Pongrácz Adolf vágújhelyi prépostot, Pongrácz János és Rudolf grófokat, Bresztyenszky Kálmán, Jánoky-Madocsányi Gyula, Kovács Pál, Rakovszky Béla orsz. képviselőket, dr. Machovich Gyula pápai kamarást, Perényi József bankigazgatót.

A tízezernyi tömeg előtt pont 3 órakor kezdődött az ünnepség a himnusz hangjaival, melynek elhangzása után Zboray Miklós orsz. képviselő, a népszövetség alelnöke megnyitotta a gyűlést s bejelentette, hogy gróf Zichy Nándor üdvözlőt küldt. Ezután átadta a szót Rakovszky Istvánnak a Népszövetség elnökének, ki főbb vonásokban a következőket mondotta:

A mai napon fényesen megtestesült eszme már régóta foglalkoztatja gondolatát. Mi lehet az oka, hogy a katolikusok az őket számbeli túlsúlyknál fogva, megillető helyeket elfoglalni nem tudták. Zsidót és protestánt csak segíti előrehaladásában hitének bátor megvallása, mi katolikusok ellenben ezért csak gúnyal, támadással találkozunk. (Helyeslés.) Mindnyájan ismerjük azt a férfiút, aki mindig megtudta tenni kötelességét úgy vallása, mint hazája iránt s a nem katolikus sajtó mégis szemérveti, hogy a kalksburgi jezsuitáknál nevelkedett. Csak a szervezkedés hiánya oka minden bajunknak. Fejlesztünk kell azt amink van, szervezkedünk kell. (Ugy van.) A ellentáborban új szavakat, új elveket igyekeznek teremteni. Tagadják az eddig uralkodó eszméket és csak emberi jogokat hangoztatnak, de kötelességeket nem ismernek. Ostromot intéztek a kereszténység s annak Igerősebb bástyája a katolicizmus ellen. Mi pedig ezen ostrommal szemben tétlenek maradtunk, megijedtünk attól a papir hatalomtól, melynek a mindent eltűrő nyomtatott betű a fegyvere. (Helyeslés.) Eddig hazánkban üldözött **egyház** nincsen, de viszont nincs az országban semmi, amit oly vakmerően bántalmaznának, mint a katolicizmust. A holnapi napon már szemünkre fogják vetni, hogy szervezkedésünkkel már megakarjuk bontatni a vallási béket, hogy az elmaradottság dohos levegőjével akarjuk elárasztani a világot, keleti fantáziájuk tömérdek rágalmat fog reánk zúdítani. De csak támadjanak, az engem nem fog eltántorítani s meg vagyok győződve önöket sem. (Zúgó éljenzés.) Mi nem akarunk bántani senkit sem, szervezkedünk, hogy népünket, anyagi és erkölcsi fejlődését hathatósan vigyük előre, hogy a nemzetközi szocializmustól megmentsük a magyar fajt. Nem tőrjünk, hogy legérdemesebb férfaink cél-táblái legyenek idegen támadásoknak. Vége van a deklamáló katolicizmusnak, a tettek katolicizmusa következik. (Percekig tartó éljenzés és taps.) Az elhangzó szónak csak akkor van súlya, ha tettek állanak mögötte. Tömörítsük népünket, teljesítsük jobban kötelességünket! Egyért küzdjünk, hogy Magyarország nagy és boldog legyen. Zúgó tapsok és éljenzések hangzottak el a

pompás beszéd után. Majd Haller István főtitkár felolvasta a pápa következő levelét, melyet a közönség állva halgatott végig.

„Tisztelendő Testvérünknek, Ottokár székesfehérvári püspöknek, Székesfehérvár. Tisztelendő testvér üdvöt és apostoli áldást. Kedves volt nekünk ama levél, melyet a magyar nép katolikus szövetségének elnökeivel együtt mi-nap küldöttél. Nemcsak a fenkölt és készséges lelkület nyilatkozik ugyanis ebben kiválóan, mellyel ti ígértek, hogy az Apostoli Székhez hűek és ragaszkodók lesztek azon tanokat illetőleg, melyeket az újabb tévelyek kárhoztatására a „Pascendi“ encyklikában hirdettünk; hanem egyúttal azon szilárd elhatározásról is tanúságot tesztek, hogy erősen törekedni fogtok azon, hogy az olynemű tévelyek ne terjedjenek. Örvendünk, hogy így egyet velünk akarva a katolikus igazság és igazságosság védelmére az ellenkező hullámok gátjával katolikus szövetségetek megalakul és kívánjuk, hogy ezen általunk óhajtott szövetséget az Isten szerencsésen gyarapítsa s az üdvös gyümölcsök állandó bőségével árasssa el. Amely égi adományok meggyerésére és különös jóakarataunk jeléül nektek, kik legközelebb első gyűléstekre fogtok összeseregleni atyai szeretettel adjuk apostoli áldásunkat. Kelt Rómában, Szent Péternél 1908. január 9-én. Pápaságunk ötödik évében X. Pius pápa.“

2. A pápa levelének felolvasása által keltett lelkesedés csak fokozódott, mikor dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök kezdett szólni, ki szokott ékesszólásával a következő gondolatmenetet fejtette ki. Öntudatos szervezkedés ez, mely a lappangó erőket felszabadítja a nemzeti munkára. Népmozgalom ez, melyre szükség van, mert új világ szakadt ránk, mely kirántja alólunk a régi alapokat, kirántja nemcsak a párnát fejünk alól, hanem a csillagos eget is fejünk fölé (Igaz, úgy van), meg akarják változtatni a régi eszméket, új Magyarországot akarnak, mely ne legyen keresztény. Evvel az áramlattal szemben a népre kell hivatkoznunk. Utal a német katolikus népszövetségre, az osztrák keresztény szocialistákra. A népek kell megmozdulni. Nálunk is történt már sok szervezkedés; látok kaszinókat, kávéházakat, bankokat, látok katolikus köröket is, de ezek nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Társadalmi alapon mit sem lehetett tenni, mélyebbre akartunk hatolni a nép erkölcsi és gazdasági erőit egyaránt felébreszteni; ezt akarja a népszövetség. A gazdasági átalakulások folytán megmozdult a nép, de ezzel szemben a vezető Magyarország még nem tette meg kötelességét. A nép nélkül nem lehet nagy munkát végezni. (Helyeslés) A népszövetségnek bele kell nyulnia az emberi nyomorúság mélyébe és a gazdasági érdekek felkarolásával a népen segíteni. Nem speciális feladatai vannak: Olyan, mint a villamos telep, mely világot, gépeket hajt, telefonál. (Nagy tetszés) Nem lehet kizárólag erkölcsi erővel dolgozni, mert minden kulturát a gazdasági kifejeződés is hordoz, de ha a modern gazda-

A becézgető neveket is pompásan vettem a papirosra, de éppen ez volt a balvégtetem. Elmondom ezt is.

A bálom nekem főképp Szeghiváry Gigi, Rózsahegy Andrá és Hevessy Lola tetszett meg. Jól figyeltem, érdeklődik-e valaki különösebben a három lány iránt? Sokat táncoltak, de hogy valaki feltűnéseben csapta volna körülöttük a szelet, azt nem vettem észre.

Pedig érdekes lányok voltak mindenképen. Szépek, jó táncosnők és a mellékes körülményeik is ajánlón szólnak bele az érdekesség jelenésébe.

Szeghiváry Gigi egy gazdag földbirtokosnak a leánya volt Mogyoródról. Tündéri kastélyuk volt a kies erdélyi faluban, télen azonban a fővárosban laktak. Rózsahegy Andrá egyetlen gyermeke volt Rózsahegy Frigyesnek, a Jelzálogbank vezérigazgatójának. Hevessy Lola árva lány volt, a ki az Andrássy út egyik csinos villájában lakott a nagyanyjánál öv. Hevessy Károlynénál. Az alig 18 éves leányra nagymamája révén jó 200,000 koronás örökség várt.

Az egész mulatság alatt a szemem mindig rajtok volt. Szívesen táncoltak velem, egyébként büszkén és tartózkodóan viselkedtek. Annál jobb gondoltam magamban. Nem szeretem a tánc

közben fecsegő és kedélyeskedő lányokat. A lány a bálban legyen büszke és hideg, ne olvadjon fel egy könnyen. Ez már az én gusztagusom.

Szívesen táncoltak velem. Ezt újra ideírom. A nevetem is megjegyezték, mert hallottam, a mint mondogatták másoknak: Az ott Kárpáthy Feri. Nézd a Kárpáthy Ferit, az egy fáradhatatlan táncos.

A bál után felkerestem Kőszeghy Andort s egy kis felvilágosítást kértem tőle a becézgető neveket illetőleg.

Hogy hangzik a Gigi, ha nem mondják ki kényeztetve? — kérdezem.

— Az anyyi, mint Gilberta. — És Anda? — Az nyilvánvaló rövidítése Andreának. — És Lola? — Az Lajoska.

Itt már egy kicsit idegeskedni kezdtem. Lajoska — mondtam Kőszeghynek — mindig Lulu a báli lisztán, de én a Lolára vagyok kíváncsi.

Hagyd rám — szólott ő megnyugtatólag — Lulu és Lola egyképen Lajoskát, rövidebben Lajkát, még rövidebben Akát jelent.

Nyomban ezután három levelet írtam. Szeghiváry Gilberta, Rózsahegy Andrá és Hevessy Lajoska úrnőnek.

Mikor az „úrnőt“ kiírtam, észrevettem, hogy „úrhölgyet“ kellett volna írnom. De már nem akartam bolygatni a lezárt leveleket, elvégre is úrnő és úrhölgy között csak annyi a különbség, mint lány és asszony között, a kik pedig vég-elemzésben mégis csak nők.

Az antik stylusban fogalmazott levelek tartalma ez volt:

Imádott Nagysád!

A Terézvárosi Klub bálján volt fény, volt tűz és volt láng. A fény az Ön gyönyörű báli toilettjéből sugárzott ki; a tüzet az Ön ragyogó szemei lövelték, a láng pedig az én meggyújtott szivemből lobbant fel. Szabad reménylenem, hogy az a gyújtó tűz újra rám veti izzó sugárkéveit? Szabad esedeznem, hogy újra ennek a boldogító tűzforrasznak a közelébe juthassak? Megengedi, hogy eljöhessen megcsókolni aranyos kis kacsóját? Megengedi, hogy közelében újra a boldogság perceit éljem át? Türelmetlen szivem csak két napig várhat. Ha addig elutasító választ nem kapok, a mi reám nézve egyet jelentene a legborzasztóbb halállal, — akkor felkeresi Önt, a megtestesült gyönyörűséget, Önért égő, lángoló

Kárpáthy Feri.

sági élet telítve lesz igazi katolicizmussal, akkor a népszövetség érvényesülni fog. Alakítsuk meg a népszövetséget nem egynéhányan, mert millió apostol kell a világ átalakítására. Akció kell, a nélkül nincs élet. (Helyeslés) A tevékeny szeretettel utat törünk zászlónknak az ellenségek falánxa között is. Az lesz az igazi demokrácia, nem az irigykedes, hanem a szeretet demokráciája, melynek XIII. Leo pápa adott nevet: a keresztény demokrácia. Ezt kövesse a népszövetség s akkor a nép melléje áll vállalva és zászlóját a népjólet fokára tűzheti.

A püspök lelkes beszédét követő tetszészaj elűlésével Haller István főtitkár felolvasta a népszövetség védőinek üdvözlő iratait.

Lelkes eljenzéssel fogadva tartotta meg azután Zboray Miklós záró beszédét, melyből kiemeljük a következőket. A kagyló, ha idegen test kerül beléje, fájdalmában megszurja az igazgyöngyöt. A magyar katolicizmust ért bántalmak is megszülték a maguk igaz gyöngyét, a katolikus népszövetséget. (Lelkes eljenzés) Sokan vannak, a kik nem helyeselték, hogy ebbe a szervezetbe politikailag szereplő egyéniségek is belevigyék a maguk tevékenységét. De hisz már egy éve működött a katolikus népszövetség, és vajjon beszéltek-e róla huszad rész annyit, mint a legutóbbi hét alatt, mióta politikusok is részt vesznek működésében. Had támadjanak bennünket, így kel életre a katolikus öntudat. Más vallások vezető emberei gyűléseket tartanak és kimondják, hogy el kell venni az egyház vagyonát, a fővárosban faji és felekezeti jellegű frakciók előtt fejet hajt mindenki... (Félkiáltás: Abcug Vásonyi!) Ne személyeskedjünk, nem a név itt a fontos, hanem az eszme, jelenségekből ítéljük meg, hogy tömörülünk kell, a néppel akarjuk keresztül vinni a munkánkat, segítenünk kell a gyöngyöket, erőtlenekeket. (Helyeslés) Szükségünk van arra, hogy erősek legyünk a munkásnép felkarolásában, egymás támogatásában. Mindnyájan egyért, egy mindannyiért! Végül örömet fejezi ki, hogy a nem kereszténynek hirdetett főváros is a vidékkel együtt oly imponzáns módon csatlakozik a népszövetség zászlaja alá. (Lelkes eljenzés és taps.)

A diszgyűlést a Pápai himnusz akkordjai zárták be. Majd lassan oszlani kezdett a tömeg. A nagy lelkesedés még az utcán is megnyilvánult, mert a résztvevők nagy száma rendezett négyes sorokban járta zászlók alatt a főbb utvonalakokat, majd rendben szétoszlott. Az imponzáns csendesség nagy feltűnést keltett fővárosszerte.

Markhot utódja.

Budapestről feltétlenül megbízható kézből vettük az alábbi közleményt.

Budapest, 1908. jan. 29.

Tekintetes Szerkesztőség!

Tudom, hogy a nyitrai megyei főispáni szék betöltésének kérdése mily élénken foglalkoztatja és érdekli az ottani közönséget, s ezért szolgál-

Két nap múlva, január 28-án, először Szeghiváryékhoz mentem el. Beküldöttem a névjegyet s helyet foglaltam a fogadó szalonban. Kis vártatva elegánsan öltözött, magas, fiatal férfi lépett be. Arca ki volt gyuladva, szeméből villámok szikráztak felém. Egyenesen az ajtóhoz tartott s kinyitván azt, olyan hangon, melytől még most is remegnek az idegeim, rám kiáltott:

Takarodjék ki iramlépésben, mert rögtön megkorbácsolom!

Uram! — kiáltám fellázadt önérzettel — s teljes energiámmal tiltakozni akartam a durva inzultus ellen, de nem volt időm, mert a következő pillanatban már kiint voltam a folyosón...

Nem tudtam hamarjában mit tevé legyek? Visszaforodjak és összetörjem-e ezt a vakmerő fickót, vagy lovagias térre tereljem-e az ügyet? Ez utóbbira határoztam el magamat.

Borzasztó! Még most is reszketek a dühtől, ha rá gondolok. De már csak leírom az egész esetet.

Mi alatt segédeimmel tanácskoztam, az egyik alaposan kezdett vallatni a dologról.

Mondd el szóról-szóra mi volt a levélben? — Elmondtam. — Hogyan címezted a levelet? — Ó nagysága Szeghiváry Gilberta... — Te

tot vélek tenni az önök b. lapjának, ha ezen ügyben szerzett, teljesen hiteles értesüléseimet közlöm.

A nyitrai megyei tisztújítás ellen beadott panaszt nyomtatásban megkaptam és olvastam én is, s mondhatom, hogy általános főhábordást keltett Markhotnak eljárása. Különösen a képviselők közül sokan megütköztek azon, hogy a nemzeti kormány által kinevezett főispán restaurálta a *darabontokat*.

A nyitrai megyei alkotmánypárti képviselők mégis reménykedtek, hogy Markhotot megmenthetik. A mentési akciót meg is indították, s azzal akartak gróf Andrássy Gyulára pressiót gyakorolni, hogy Markhotnak elmenesztése esetén az alkotmánypártból kilépéseket pengették! De midőn *Rakovszky István* azt mondta nekik, hogy akkor a mandatumról is le kellene mondaniok, és hogy az új választásnál nem ők lesznek megválasztva, az nagyon valószínű, akkor azután ők is meggondolták a dolgot, és a kilépés hangoztatását levették a napirendről!

Gróf Andrássy Gyula belügyminister megtette nekik azt a szivességet, hogy beleegyezett a bekéltetési akció megkísérlésébe, a mire *Emödy József és Dr. Fodor Kálmán* képviselők vállalkoztak.

Ennek a bekéltetési akciónak az volt a célja, hogy *Markhot Gyula maradjon főispánnak!* Az ellenszolgálatás pedig abból állott volna, hogy: 1. *Turchányi Ödön* alispán nyugdíjaztassa magát; 2. *Steiner Gyula és Langhammer Vince* között az alispáni székre szabad választás történjék; 3. a melyik e kettő közül a szavazásnál kisebbségben marad, az legyen azután a főjegyző.

Emödy és Dr. Fodor mentési kísérlete nem sikerült! Gr. Andrássy Gyula kijelentette, hogy a bekélt azon képviselőkkel kell megkötni, a kik az alkudozásokat decemberben is vezették, s a mikor megtudta, hogy a bekéltetés csütörtököt mondott, azonnal magához hivatta *Markhot Gyulát*, s tudtára adta, hogy menjen Isten hírével. (Helyesebben mondotta volna: Menjen *darabont* hírével!)

A „Budapesti Hirlap“ ekkor egy közleményt hozott, melyben az mondatott, hogy gróf Andrássy megkínálta Markhotot a temesi főispánsággal és hogy *Czobor László* orsz. képviselő, a volt honatya alispán lesz az utódja.

De itt Bpsten mindenki tudja, hogy ezeket a cikkeket *Markhot Aladár* orsz. képviselő helyezi el úgy az itteni, mint a vidéki lapoknál. s így azok inkább csak az ő fantáziájának szüleményei.

szerencsétlen, hiszen ez az ideáloznak a nővére, férjezett Kamocsay Árpádné...

Majd az eszméletemet vesztettem... Gigi... Gigi... dadogtam.

— Szeghiváry Gigi — mondotta segédem — Szeghiváry Györgyike, magyarabbul Georgia...

Mikor egy kissé magamhoz jöttem, a bejelentő hivatalba rohantam. Ott azután meggyőződtem a szomorú valóságról, de még valami borzasztóbból is.

Rájöttem, hogy a másik levelet ideálo anyjára, a harmadikat ideálo nagymamájára adresszáltam...

Szerencse, hogy ezekre a helyekre már el nem mentem...

Hogy minő malheurökben lett volna még részem, azt hamarjában el sem tudom képzelni.

Segédeim lelkére szigorú diszkreációt kötöttem, mert mégis csak csúfság lenne, ha a Művelt Világ szerkesztőjéről külsőnek, hogy még azt sem tudja, mit jelent a Gigi, Anda, Lola stb.

Most bűvöm a becézgető nevek szótárát. A míg az egészet nem fogom tudni, mint az egyszeregyet — addig bálba nem megyek.

Gigire mondom nem!

K. F.

Az elmenesztett főispánokat szokás udvariasságból valamely formában sebtapaszzsal kompenzálni. Ilyen udvariasságra számíthatott Markhot Gyula is.

Annyi bizonyos, hogy gr. Andrássy Gyula megkérdezte tőle, tud-e valakit Nyitra megyéből utódjául ajánlani? S Markhot Gyula *nemmel* felelt.

Biztos forrásból tudom azt is, hogy a néppárt részéről hangoztatva lett *Mérey Lajosnak* a nyitrai kerület orsz. képviselőjének főispánna kineveztetése. Nyíltan kijelentették a néppártiak, hogy *Mérey* kineveztetését szívesen fogadják, de *Mérey* határozottan kijelentette, hogy ő a főispánságot *semmi esetre sem vállalja el*.

Arról, hogy *Czobor László* neveztesse ki, szintén nincsen szó. *Czobor László* beteges ember, ki oly sok küzdelmet vívott báró Majthényi László főispánsága alatt *Ivánkédékkal* alispán korában, hogy már pihenésre szorul. Tudja jól, hogy Nyitra megyében nemcsak tapasztalt emberre, hanem tevékeny és népszerű férfúra is van szükség.

Gróf Andrássy Gyula még mindig keresi Markhotnak az utódját és azt is hallottam, hogy felvetették előtte azt a javaslatot, bizassék meg valamely más vármegye főispánja, a nyitrai megyei főispáni teendők elvégzésével, és ha ez, a még mindig fennálló nagy ellentéteket a pártok meg egyeztetésével kiegyenlíti, és így a béke mégis csak helyreáll, akkor nevezzen ki végleges utódot Markhotnak.

A mult napokban *gróf Majláth István Géza* orsz. képviselő, nyitrai megyei földbirtokost is emlegették, de ő még vonakodik. Gróf Andrássy Gyula szívesen nevezné ki, mert *gróf Majláthnak* kitűnő egyéni tulajdonságai, előkelő társadalmi állása, higgadt és tapintatos modora, Nyitra megye főispáni székeiben közmegelegedésre érvényesülnének. **F. K.**

Mi ezen alapos tájékozottságra valló közlemény után is szilárdan ragaszkodunk abbéli felfogásunk és meggyőződésünkhöz, hogy az új főispánnak, ha úrrá akar lenni a helyzet felett, nyitrai megyei embernek kell lennie, a ki a viszonyokat és az embereket teljesen ismeri, s azonkívül erős és tapintatos kezével a rendcsinálás és a bekéltetés munkáját is sikerrel végezheti. Ilyennek pedig közéletünk vezető férfiai között csak egyet ismerünk, s ez a nyitrai kerület országos hírű, kitűnő képviselője, *Mérey Lajos*. Az ő elutasító válasza, melyről más oldalról is sajnálattal értesültünk, nagyon könnyen újabb bonyodalmakba sodorhatja a vármegyét. A közpályán előfordulnak áldozatot követelő helyzetek, melyek elől a szereplő politikus annál kevésbé térhet ki, minél nagyobb súlylyal és jelentőséggel bír a személye és működése. Háborgó tengereken járó hajókra tapasztalt kormányost szoktak kirendelni. Ez nem csak gyakorlat, hanem törvény is. — Szerk.

Ujdonságok.

A csanádi püspök kinevezése.

A hivatalos lap mult vasárnapján január 26-iki száma közli azt a királyi kéziratot, a melylyel dr. *Csernoch János* esztergomi prelátnak-kanonokot a király csanádi püspökké nevezte ki. A királyi kézirat így hangzik:

Vallás és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Csernoch János* dr. esztergomi praelatus-kanonokot, országgyűlési képviselőt, csanádi püspökké kinevezem.

Kelt Bécsben, 1908. évi január 12-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Apponyi Albert s. k.

Van már tehát Csanád elárult nyájának főpásztor, buzgó, okos és tanult, Isten szíve szerinti pap, az ország keresztény újjászervezésének erős bajnoka, a kit új méltóságában ez alkalommal is hódoló tisztelettel üdvözlünk. Isten áldása kísérje minden lépését!

Egyházmegyei hírek. *Jeszenszky* Alajos apátkanonok kineveztetett a nyitrai kath. főgimnázium és felsőbb leányiskola püspöki hitbiztosává és a Szent Ágoston Egylet elnökévé. A zsinati vizsgáló bizottságba új tagokul kinevezettek *Jeszenszky* Alajos apátkanonok, *Kondor* István kanonok és *Kelecsényi* Béla szkaicsáni esperesplebános; a középiskolai hittanórákat képesítő bizottságba: *Dr. Mihalovics* László zsolnai reáliskolai hittanár rendes — *Német* István kisebb papnevelői igazgató és *Dr. Bezdák* István nyitrai felsőbbleányiskolai igazgató póttagoknak.

Uj szentszéki tanácsos Bende Imre megyés püspök *Dr. Mihalovics* Edét a nyitrai nagyobb papnevelő-intézet kiváló tanárát, aki nemes hivatásában már hosszú idő óta ernyedetlen buzgalommal szolgálja az egyházmegyét s tudományos és irodalmi működésével az egyházmegye határain túl is szép nevet vívott ki magának, szentszéki tanácsossá nevezte ki.

Áthelyezés. A pozsonyi kir. főügyész *Fekcs* Lajos nyitrai kir. fogházormestert az aranyosmaróthi kir. törvényszéki fogházhoz helyezte át.

Papszentelés. *Balázsovics* Mihály subdiakonuss, peredméri hitoktató, január 26-ikán a diakonatust vette fel, 28-án pedig áldozópappá szenteltetett. Az új pap első szt. miséjét a felszentelés utáni napon a nyitrai irgalmas nővérek templomában tartotta. A megyés püspök a felszenteltet eddigi állomás helyén segédlelkészé nevezte ki.

Ezüst mise. *Boll* János, Nyitra-Bajna község plebánosa, bemutatta január hó 29-én a Mindenhatóknak ezüstmiséjét, mely alkalommal az iskolás fiúk és lányok a jubiléust szép ünnepélyek keretében üdvözölték.

Farsang. A *nagytapolcsányi* Erzsébet nőegylet jan. 26-án jótékony célú táncestélyt rendezett. A táncmulatságot műkedvelői előadás előzte meg, melynél a polgári iskola énekkara is közreműködött *Klacsó Győző* tanár vezetésével. Ifj. *Zsoldos* Károly szép szavallatával, *Adler* Blanka zongorajátékával, *Munk* Laura tetszést arató énekével tűnt ki. A „Miniszterelnök báljában” a korral haladni nem akaró városi tanácsnok felesége szerepét, — a feltűnni vágyó *Lottit* — *Bittenbinder* Sarolta úrhölgy játszotta el nagy ügyességgel és kiváló precizitással. Méltó társa volt *Keveczky* Etelka úrhölgy, kinek csevegését valóban mindenki élvezte. Nem szabad figyelmen kívül hagynunk *Hegedüs* Gyula urat sem, mert játéka elfeledtette velünk azt, hogy ő műkedvelő. — *Tapolcsány* már régóta vágyott valami után, ami a város intelligenciáját összehozza. Hosszas váromlás után ez csakugyan sikerült is, mert a város társadalmi rendezék megbonatja *Tóth* Lajos már megboldogult. Szinte szállóigévé vált a táncsteremben az, hogy *Tóth* nincs itt, már más tájak felé repül. Hát repüljön csak tovább, más embereket boldogítson, minékünk elég volt belőle. Reméljük, hogy még szelleme sem kerül a környékre, mert jókedvünket megakarjuk tartani és továbbra is részt óhajtanánk venni ily jól sikerült és kedélyes társas összejöveteleken. — *Városi fiatalok.*

A *pöstyéni* posta és vasút tisztviselői kara 1908. febr. hó 15-én közlekedési bált rendez. Kezdeté este 8 $\frac{1}{2}$ órakor. A zenét a pozsonyi IV. honvédkerületi zenekar szolgáltatja. Személyjegy 3 kor., családjegy (3 személyre) 7 kor. A tiszta jövedelem a helybeli elemi iskolákban, vallás-külföldiség nélkül, a magyar nyelvben kiváló előmenetelt tanusított gyermekek megjutalmazására fordítatik. Felülfizetések, tekintettel a kulturális célra, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

A *trencsényi* műszaki asztaltársaság jan. hó 23-án tartotta első társas vacsoráját az Erzsébet szálló külön termében. Az estélyen részt vettek az összes Trencsényben működő mérnökök néhány kivétellel, a nők urak családok tagjaival jelentek meg. A vacsorát tánc követte, mely igen kedélyesen folyt le.

A *trencsényi kir. kath. főgimnázium* ifjusága részben az intézet mellett fennálló segélyegylet, részben intézeti beszerzések javára f. évi február hó 8-án az Erzsébet szálló nagytermében táncal (!) egybekötött hangversenyt rendez.

A ker szocialisták táncvigalma. A munkásegylet ünnepélyei s mulatságai rendszerint a legsikerültebbek közé tartoznak. Ilyen volt a jan. 26-án rendezett színelőadás és táncvigalom. Csepreghy „Piros bugyellár”-át adták elő. Az ambiciózus munkásifjuságának a vezetőség hiába ajánl műkedvelők számára irt apró darabokat. A színház legyen színház. A közönség, mely pártol minket megérdemli, hogy fáradozzunk érte s a kinek kedve van a munkához, annak semmi sem nehéz. S a legszebb az, hogy e nagyhangú beszéd tetté is válik. A darab főszerepeit most is oly helyesen fogták föl s oly tökéletesen adták elő, hogy a hivatott színészeknek is becsületére vált volna az alakítás. *Zsófi* asszony (*Sulya* Mariska k. a.), *Sutak* Kata kártyavető cigányasszony (*Stefán* Pisti k. a.), *Török* Mihály bíró (*Novoczy* Sz. József), *Csillag* Pál manipuláns őrmester (*Risnyovszky* János), *Peták* János vén huszár (*Simek* Antal), *Pennas* Muki jegyző (*Rusz* István), *Hajós* Muki ispán (*Nagy* Sándor), *Köszö* Gyurka (*Fehér* Beni) meglepő ügyességgel játszottak. A szép magyar nóták egymásután tapsviharban nyilvánuló tetszést arattak. A főérem a sikerben *Cserenyey* István dr. énektanáré s *Risnyovszky* János főrendezőé. Az előadást reggelig tartó tánc követte a nagyteremben, mely oly zsufolt volt reggel, mint a tánc kezdetén. Hatkor reggel elhallgatott a zene s negyed óra múlva üres volt az egész helyiség. Mindenki a legszebb rendben távozott, hogy munkához lásson. — Ez alkalommal felülfizettek: *Kutvaszer* István kanonok 9 k., *Krajcsovics* István 3 k., *Dr. Kaszala* János 4 k., *Dr. Francisey* Lajos 5 k., *Dr. Cserenyey* István, *Egyenesty* Abel, *Filkorn* Jenő, *Rauscher* Ernő, *Juhari* Károly 2—2 k., *Belák* József, *Hromy* Endre, *Mihalovics* Ede dr. *Riszner* Gyula, *Sulya* Károly 1—1 kor. Az adományokért hálás köszönetet mond az egyesület.

Dr. Tóth János síremlékére ujabban a következő összeget vettük. *Bresztjenszky* Kálmán 20 kor., *Dr. Haitsch* Dező 20, *Hermann* István 3, *Veszteniczky* J. 2, *Bednár* János 1, *Filó* István 1 k. — Hozzáadva a lapunk január 12-iki számában kimutatott 2531 kor.-hoz, lesz 2578, azaz kétezer ötszáz hetvennyolc korona. — Isten fizesse meg!

Halálozás. *Paschek* Victor né szül. *Freissberger* Cornelia úrnő jan. hó 25-én rövid szenvedés és a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után életének 58-ik, házasságának 30-ik évében Nyitrai elhunyt. Temetése január 27-én ment végbe nagy részvét mellett. A boldogultban *Freissberger* Victor nyitrai kereskedő édes nővérét gyászolja.

Sztánik József III. éves hittanhallgató, a nyitrai nagyobb papnevelőintézet növendéke január hó 30-án élete 22-ik évében Nyitrai gyors soradásban elhunyt. A szép reményű ifjút, a ki fiatal szívének egész lelkesedésével készült magas szűk pályájára, s a kinek ravatalára megtört szüleinek leírhatatlan fájdalomán kívül előjáróinak és növendéktársainak mély gyásza is borult, e hó 1-én temették a nyitrai vármegyei kórház halottas házából. A temetési szertartást *Czeizel* Gábor nagyprépost vezette. — R. I. P.!

A nyitrai kath. Növendégegylet közgyűlése. A város háza termében ment végbe január hó 26-án d. u. 3 órakor a nyitrai kath. növendégegylet közgyűlése szép számú hölgyközönség jelenlétében. *Juhász* Sándorné, ügyvezető alelnökönö megnyitván a gyűlést felkérte *Sáffár* Antalné úrnőt, olvasná fel az elutazott titkár, *Merkáder* Antalné úrnő helyett a titkári jelentést. A jelentés leplezetlenül tárta fel a valót. Szeretet alapította — úgy mond a jelentés — ezt az egyesületet, szeretet vezette előjáróit működésükben, s hogy még sem érthette el teljesen célját, oka annak ezen szeretetnek meg nem értése és a sok indokolatlan támadás. Támadott, megrágalmazott egyesület nem hozhat gyümölcsöt. Mi jót várhatunk ott, ahol még a mise hallgatás ellen is beszélnék, amikor az egyesület ezt sürgette a cselédeányokra nézve? A cselédség a kereszt tövében áll elhagyottságában, miért nem engedjük a misére, hogy ott Krisztus keresztje alá állva megnyugvást, békétürest tanuljon? A cselédség engedetlen, dehogyan fog engedelmeskedni, ha sok helyen az engedetlenségre tanítják, nem engedvén őt a misére, amikor a hite parancsolja? De bár mostohák voltak a viszonyok, az egye-

sület halad munkájában és megnyugvással tekint vissza eredményeire. Kezdetben 60—70 cselédeleány jött a vasárnapi és ünnepnapon összejövetelekre, most pedig 100 felül járnak pontosan és szívesen. Tanulnak írni és olvasni, tanulnak stopolni, foltozni a kezdők és tanulnak ruhákat megvarrni és megvarrni a haladók. Hallgatnak hitoktatást, járulnak gyónáshoz. Van már takerékossági egyletük is január elejétől s első betétük 52 koronát tett ki. Dec. 8-án volt tagfelvételi, amikor 52 legjobb cselédeleány kapta az egyesületi érmet, karácsony napján pedig volt karácsonyi ünnepély, amikor a védencek szépen adtak elő egy karácsonyi játékot. Ez volt a patronage tiz hónapi működése.

Ami az „Otthon”, azaz a Cselédközvetítő intézet működését illeti, a kath. Növendégegylet ezen ága tiz hónap alatt 154 cselédeleányt közvetített. (Január 1-től 19-ig s így eddig 173 cselédeleány kapott ingyen helyet.) Az ingyenes közvetítésen kívül gyakorolta másik jótékony célját is; t. i. a helyenküli cselédeleányok adott ingyenes lakást és ellátást. 17 cselédeleány 18 napi ellátást s azonkívül még 10 reggelit, 4 ebédet és 5 vacsorát kapott az „Otthon”-tól ingyen. S ezen munkához a tervet a választmányi gyűlések, a végrehajtást a buzgó előjáróság, a pénzt pedig a humanus emberek adományai és 193 tagnak tagdíja szolgáltatták.

A titkári jelentés után *Biringer* Mária úrhölgy, mint pénztáros olvasta fel a pénztári jelentést. E szerint az egyesület bevétele volt 2034 kor. 10 fill. Kiadása pedig 777 kor. 40 fill. A maradványhoz adva az Otthon berendezésére kapott adományokat az egyesület tehermentes vagyonra 1492 kor. 40 fillér.

Ez után jött a tisztviselők választása. Az üresedésben levő elnöki állásra *Juhász* Sándorné úrnőt választották. Alelnök lett *Dr. Krémer* Gyuláné úrnő, titkár *Merkáder* Antalné úrnő, pénztáros *Biringer* Mária úrhölgy, ellenőr *Dr. Havel* Józsefné úrnő, könyvtáros *Aujeszky* Józsefné úrnő, a patronage előjárónői özv. *Illyés* Ferencné és *Chemez* Rezsőné úrnők és az „Otthon” felügyelőnöje özv. *Spányár* Antalné úrnő. A választmányt pedig *Fellner* Jakabné, *Freissberger* Viktorné, *Mihálik* Júlia, *Orell* Gézané, *Recska* Jánosné, *Stefkovic* Lajosné és *Turchányi* Ödönne úrnőkkel egészítették ki. A tisztviselők nevében a megválasztott elnökönö szép szavakkal köszönte meg a beléjük helyezett bizalmat, s igérve a tisztikar buzgó működését, kéri a hölgyek jóindulatát és támogatását az egyesületet illetőleg. Indítványokra kerülve a sor, a közvetítés ügyét tárgyalták. Megváltoztatták az eddigi praxist kimondottak: az egyesület tagja csak egy cselédeleányt kap ingyenes közvetítéssel, de gondnoknőnek 60 fillért fizet, a második, harmadik stb. szóval a többi cselédért 1 koronát az egyletnek és 60 fillért a gondnoknőnek fizet. A nem tag minden cselédért 1 kor. 40 fillért fizet az egyesületnek és 1 kor. a gondnoknőnek. Több tárgy nem lévén az elnökönö bezárta a gyűlést. Felemlítjük, hogy a budapesti anyaegylet is részt vett szeretetével közgyűlésünkön. *Farkas* Edith, alapítványi hölgy táviratilag üdvözölt közgyűlésünk alkalmából. A növédelem ezen apostolának ez uton is köszönjük jóindulatát és támogatását. *Egy jelenvolt.*

Elköltözködés. *Tábor* Márk magánmérnök, a ki néhány év előtt Nyitrai telepedett meg, elhagyván városunkat Érsekújvárra költözködött át, a hol ideiglenesen az „Arany Oroszlán”-ban vett ki lakást.

A nyitrai színház ügye. Mezei szinigazgató s a szinügyi bizottság közötti ellentétek még mindig nem simultak el. Mult számunkban jeleztük, hogy a szinigazgató Nyitrai a szini idényt február 17-én óhajtozta megkezdeni, a színházi bizottság azonban ez iránti kérelmét kereken elutasította s ragaszkodik ahhoz, hogy az előadásokat február 1-én okvetlenül kezdje meg. A színházi bizottság ezen álláspontja nehéz helyzetbe hozta Mezei szinigazgatót s nincs kilátás arra, hogy békés úton megegyezés jöhesse létre. Bár a színházi bizottság elfoglalt álláspontja a szerződéssel elvállalt kötelezettség szigorú teljesítésére akarja szorítani a szinigazgatót, mégsem helyeselhetjük a vele szemben elfoglalt merev elutasító s szigorú bánásmódot akkor, a midőn Mezei már 12 év óta közmegegyezésre teljesíti kulturális hivatását s városunkba ez idényben oly társulattal szándékozik jönni, a mely társulatlak egy havi személyi kiadásai 12,000 K.-at emésztenek fel, mely kiadások a csekély szubvenció tekintetbe vételével is, elég terhet rónak reá s így természetes azon törekvése, hogy győri idényét minél jobban kihasználhassa, csak hogy minél kevesebb

deficitet húzassa ki Nyitra február 17-től április 12-ig terjedő idejét. Ha tekintetbe vesszük műpártoló közönségünk áldozatkészségét s vizsgáljuk a multat is, bizony a színészetnek Nyitra anyagilag nincs rózsás helyzete s részünkről teljesen elegendőnek találjuk azt az időt is, amelyet Mezei társulatával itt szándékozik tölteni. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy Nyitra nincs műpártoló közönség, készségesen elismerjük, hogy közönségünk minden rétege valódi lelkesedéssel karolja fel a színészetet, csak hogy számolnunk kell azzal, hogy a támogatott művészi igényekkel szemben provinciális kis városunk és környékének közönsége számára nevezetesen színházlátogatása sem eredményezheti a kellő anyagi sikert. Ennek tudatában a színházi bizottság is engedhetetlenebb volna merev álláspontjából s ha alkalom kínálkozik arra, hogy egy minden művészi igényeknek megfelelő szintársulattal rendelkező színgazgató, ki hosszú évek tapasztalata alapján jól ismeri a situációt, vállalkozik arra, hogy 2 hónapon keresztül városunkban működve a közönség szórakoztatásáról gondoskodik, félre kell tenni minden kicsinyes szempontot. A terméshozó való szigorú ragaszkodás érthetetlen, hisz a színházi idejét még mindig a téli időszakra esik s a színházlátogató közönség részére más szórakozás nem kínálkozik. Mezei színgazgatót saját kijelentése szerint a bizottság eljárása igen nehéz helyzetbe sodorta, s nem lehetetlen, hogy ebben az évben egyáltalában nem lesz része a közönségnek hivatásos színi előadásokban.

Gyors közigazgatás. Nyitra városánál történt meg, hogy egy jövedelmezési kérdésben a képviselőtestület 1905. évi november hó 15-én hozott határozatot, a megyei jóváhagyás 1906. évi december 18-án — 13 hónap múlva — kelt, a belügyminiszter pedig 1907. évi december 18-án, — épen egy év múlva, — döntött, s kimondotta a következőket: „A törvényhatóság határozatát, kivételesen és az előre haladott időre való különös tekintettel, helyben hagyom. Felhivandó lesz azonban Nyitra r. t. város közönsége, hogy a város szállításait jövőben mindenkor nyilvános árverésben biztosítsa, a mely szabálytól csak akkor van eltérésnek helye, hogy ha a közárverés eredményre nem vezetne“.

A nyitramegyei torna és vívó egyesület társasvacsorája. A nyitramegyei torna és vívó egyesület folyó évi február hó 15-én a „Szarvas szálló“ nagytermében táncos egybekötött társasvacsorát rendez. Kezdeté 8 1/2 órakor. Hogy az egyesület a résztvevők számára tekintetben tájékozva legyen, ezután is felkéri összes tagjait, hogy legkésőbb február hó 7-ig tudatni sziveskedjenek, vajjon a társasvacsorán a maguk, családjuk és esetleg bevezetett vendégeik részéről hány személy vesz részt? Belépti díj: személyjegy 2 korona, családijegy 4 korona, amibe az etelek és italok ára beszámítva nincsen. Étkézést étlap szerint. Az egyesület meghívókat nem bocsátott ki ugyan, de azért vendégeket szíves örömmel lát és fölker mindenkit, aki részt venni óhajt, hogy ezen szándékát akár közvetlenül, akár valamely egyesületi tag útján tudatni sziveskedjék. Az egyesület mult évi társasvacsorája egyike volt a tavalyi farsang legsikerültebb estéinek. Az ügybuzgó rendező-bizottság ez idén is mindent megtesz, hogy a fesztelen, kedélyes tornaszestélyeknek jó híre negyedszerte elterjedjen.

A trencsényi választás. Felhivatalosan is állítják már, hogy a trencsényi választókerületben, melynek mandátuma Baross Jusztin alispánna választásával üresedett meg, Béla Henriket, a Budapesti Hírlap munkatársát lépteti fel az alkotmánypárt, melynek ez esetben joga van a kerületben koalíciós jelöltet állítani. Ennél szerencsétlenebb lépést gondolni sem lehet. A trencsényi népi szemében egy zsidónak a jelöltisége olyan vörös posztó, melyet bárminő lepellel eltakarni senkinek sem sikerülhet. A nemzeti-ségi jelölt kezében ez a körülmény erős fegyver lesz, a nép tömegesen fog sietni a táborába, ettől őt semminő befolyás nem lesz képes visszatartani. Nagyon kérjük az illetékes köröket, állítsanak ott elfogadható jelöltet, a kinek érdekében a néppárt is dolgozhatik. Mert az talán mégis csak nyilvánvaló, hogy egy néppárt faló zsidó újságíróért pártunk semmi áron sem teheti ki magát, sőt

ilyennel szemben még passzív viselkedést sem tanusíthat. — A kerületben mint halljuk, a keresztény szocialisták is állítanak jelöltet dr. Kmetykó Károly kiszaucauhelyi s.-lelkész személyében. E végből febr. hó 9-én Trencsényben nagy népgyűlést tartanak.

Bars megye új főispánja. Szerencsés megoldást nyer a bars megyei főispán-válság, melyet tudvalevőleg Kazy János volt barsi főispán lemondása idézett elő. A kormány az ideiglenes főispán Lippay Géza felmentésével egyidejűleg bars megye főispánjává Simonyi Béla alispánt nevezte ki. Simonyi Béla Barsvármegyének egyik legtiszteltebb férfija, a ki nemzeti ellenállás alatt olyan magaviseletet tanusított, mely őt bátran odaállíthatja az alkotmányvédők legerősebb bajnokainak oldalára. Mint tisztviselő is élő mintaképe a lelkiismeretességnek, mint ember pedig szívósság és becsületesség tekintetében ritkítja párját. Kinevezését a szomszéd vármegye pártkülönbség nélkül lelkes örömmel ünnepelheti.

Bejelentési kötelezettség Nyitra város területén. A városi rendőrség részéről általános panasz tárgyát képezi, hogy közönségünk az 1890. évben a lakók és cselédek, valamint idegenek bejelentése tárgyában alkotott városi szabályrendeletet nem tartja meg. Nem mulasztjuk el olvasó közönségünk figyelmét a bejelentések pontos megtételére eléggé felhívni. Sok esetben nagy kellemetlenségnek okozója az, hogy a háziúr idegen helyről érkező lakóját, a szolgálataid pedig cselédjét be nem jelenti. A hatóság a bejelentés elmulasztása esetén sem a városba települő idegenekkel szemben, sem pedig a cselédséggel szemben nem gyakorolhatja a kellő ellenőrzést, s sok esetben csak akkor esik tudomására, hogy egy-egy ketes jellemű egyén tartózkodik hatósága területén, ha már baj történt s a be nem jelentett valamely büntetendő cselekményt követett el. A közbiztonság érdekében tehát igen fontos, hogy a fent jelzett szabályrendelet határozmányait a közönség szigorúan betartsa.

Szerződés-kötés. A m. kir. államvasutak komárom-érsekújvári vasutépítő ielügyelősége január hó 26-án kötötte meg a szerződéseket azokkal az érsekújvári telektulajdonosokkal, a kiknek birtokát az építendő vasut érinteni fogja.

VII. katolikus nagygyűlés évkönyve. Az Országos katolikus Szövetség kiadásában megjelent a VII. katolikus nagygyűlés évkönyve. 320 oldalra terjedő kötet eredeti kéziratok és gyorsírói feljegyzések alapján közli a katolikus nagygyűlés hiteles naplóját az összes elhangzott beszédek és indítványok. Az évkönyv a nagygyűlés résztvevői számára igen kedves és hasznos emlék lesz. Azoknak pedig a kik a nagygyűlésen nem vehettek részt hű és teljes képet kapnak a nagygyűlés lefolyásáról. Nagyon jó segédkönyv lehet e kiadvány egyesületi vezetők számára. Az évkönyvet Szentiványi Károly a Kath. Szövetség igazgatója állította össze. Ára 2 korona. Megrendelési cím: Katolikus Szövetség, Budapest VIII. ker. Szentkirályi-u. 28.

Keresztény szociális népgyűlés Nyitra-Bajnan. Ritka látvány volt tanujára e hó 26-án Nyitra-Bajna község lakossága. Az iskolatestervek intézetének nagy termében összegyűltek, Nyitra-Bajna, úgymint a körülvevő községek katolikus lakói, hogy részt vegyenek az ott tartandó népgyűlésen. Huber Rupert intézeti lelkész buzgó fáradozásainak köszönhető, hogy a gyűlésnek oly fényes lefolyása és oly remek eredménye volt. Zeneszó mellett fölvonultak a község iparosai, kik a szociáldemokráciának háttal fordítva, lelkesedéssel várták a ker. szociális egyesület megalakulását. Boli János plebános lelkész szavakkal üdvözölte a 600 főnyi — túlnyomó részben férfi — hallgatóságot, mire az ő ajánlatára Pokorny János építőmester urat a népgyűlés elnökének megválasztották, ki azután velős szavakkal ecsetelte a szövetség fontosságát és a ker. szocializmus mi voltát. A népgyűlés fénypontját képezte Bartos János, központi kiküldött másfél óráig tartó hatalmas, a kedélyeket fölrazzó és lelkesítő szónoklata. A fiatal szónok valóban remekelt. Eredeti, a nép szívéhez ható, meggyőző szavait lelkesedéssel fogadták a nagyszámú jelenlevők. A szónok ecsetelte a szociáldemokrácia nemzet és vallásirtó aknamunkáját. Ezután bemutatta a ker. szocializmus programjának egyes pontjait. Talpraesett hasonlatokkal, ifjú hevvel, kiapadhatatlan humorral annyira fölleskítette a jelenlevő iparosokat, hogy nyomban megalakult a ker. szocialista egyesület és ennek kebelében a kőműves szakszervezet. Szónok buzdította őket még kitarásra, összetar-

tásra, mire a népgyűlésnek a házikápolnában megtartott letenye után — melyen annyian részt vettek, ahányan csak befértek a kápolnába — véget ért. Ime, megint egy példa arra, hogy a mi népünk korántsem oly korrumpált, amint azt néhány — kik a néppel törődni nem szeretnek — hirdetik. Vezetés, buzdítás kell neki, így a kath. nép egészen a miénk.

A tudóvész pusztítása hazánkban. A belügyminiszter jelentése szerint 1905-ben Magyarországon tudóvészben elhalt 76.545 egyén. A mult év szeptember havában az ország területén, ide értve Horvát-Szlavonországot is, tudógümőkörben elhalt 4568 ember. Nyitra vármegyében ugyan ebben a hónapban 79 ember. A Duna balpartján fekvő vármegyék között Pozsony vármegyében legnagyobb a tudóvészben elhaltak száma. A súlyos baj megállításánál nagy szerepet játszik a nép kioktatása. A külföldön plakátokon, népies nyelven írott füzetkében és más módon terjesztik azoknak az óvszabályoknak az ismeretét, melyek a tudóvész elleni harcban a nagy közönségnek hasznos szolgálatot tehetnek. Egy ilyen plakáton, melyet a Deutscher Landes Hilfverein für Lungenkranke in Böhmen nyomatott, a következő megszívlelésre érdemes dolgokat olvassuk:

Egészségtelen és veszedelmes:

1. A sötét és nedves lakás. A mig a szegénység egészségtelen lakásokat nem kerülhet el, addig is bőséges szellőzéssel kell főképp a betegszoba és hálószoba viszonyait javítani.
2. A testre rászorított ruházati részek: leányoknál a fűző, fiuknál a nadrágszíj.
3. Szeszkes italok (alkohol): pálinka, rum, cognac, likőrök és nehéz, ugynevezet erősítő borok. Gyermeknek minden szeszkes ital — a sör is, — csak árt, soha sem használ!
4. A csókolás, főleg a gyermek szájon csókolása.
5. A gyermekek játszódása tisztátalan homokban vagy padlón; ez igen könnyen fertőzést okozhat.

Ajánlatos óvőrendszabályok:

- Rendes életmód, tisztaság a lakásban, a ruházatban, a testen; okos edzés, mozgás a szabadban, megfelelő testgyakorlat. Mindez előfeltétele a testi épségnek mindenkinél, de különösen gyöngébb szervezettel, tudóvészre hajlamos (disponált) egyéneknek!
1. Lakás. Nyisd ki az ablakodat (télén is!) legalább egy félóra reggel a fölketés után és este a lefekvés előtt. Nem kell e mellett a meghűléstől félni. Friss levedő nem árt senkinek! Tisztaság legyen a lakásban! A padlót naponta törüljék föl nedves ronggyal, ne söpörjön senki szárazon. Legalább hetenkint egyszer homokkal és szappanos vízzel kell a hajó- vagy kőpadlót felsürolni. Beteg ember egyedül aludjék az ágyában, ne legyen gyermek hálóháza. A beteg ágya távolabb álljon az egészségesekektől!
  2. Ruházat. A felső ruházat is, de főleg a testet közvetlenül érintő fehérnemű tiszta legyen. Általában ne öltözz túlmelegen — ne hordjál nyakba való gyapjunktöndt s igazodj mindig a külső hőmérséklet szerint (enyhe időben könnyebb, hidegebb időben melegebb ruházat).
  3. Táplálkozás. Mértékletesen egyél és rendes időközökben étkezzél! Vegyes diéta: hús, zsiradék, szalonna, vaj, sajt, fölforralt tej, tojás, cukor, hüvelyes vetyemény (borsó, lencse, bab), főzelék. Nyers tej élvezete mindenféle betegséget okozhat, ennél fogva nem ajánlható.
  4. Elegendő alvás: gyermeknek 8-9 órai, felnőttnek 7-8 órai alváásra legyen ideje.
  5. Testgyakorlás: torna, ifjúsági játékok, nyáron uszás, télen korcsolyázás ajánlatosak.
  6. A test ápolása: Szorgalmasan fürödj, reggel és este öblítsd ki tiszta ivóvízzel a szád és mosd meg kéfével fogaidat. A körmeiket rövidre vágva kell hordani s rendszeren tisztogatni. Hosszú köröm piszok tanyája s minden piszok árt az egészségnek!

Tüzesetek. Ghimesen Streicher József ottani birtokos telkén a béresek vigyázatlan s gondatlan pipázása folytán e hó 9-én egy kazal takarmány 2600 korona értékben elégett, a kár biztosítás révén megtérül. Nagymóknén Hirschler Sándor birtokosnak a határban levő takarmány kazlát pedig e hó 7-én a vadászatról hazatérő hajtók vigyázatlan pipázása gyújtotta fel s 500 korona értékű takarmány égett el. A rudnói völgyben Lomnicza községben szintén volt e hó 23-án tűzvész s néhány ház és takarmány pusztult el, nagy csapással sújtva az ottani szegény népet.

A Deres-ből. A Huszár Károly szerkesztésében megjelenő „Deres“ című élelapon minden száma a politikai helyzetek és a társadalmi fél-szagségek ügyes kigúnyolásán kívül, szellemes ötletek, élcek és adomákban is bővelkedik. Ime egy kis mutatvány:

Az ok.

A. Miért haragszik ön annyira arra az öreg úrra? B. Tudja, egy eve hozzámtem az megkértem tőle a leánya kezét. — A. Es hát megtagadta? — B. Dehogya, ide adta.

Változik az idő.

— Mit csinál a kis gépirókisasszony? Még mindig oly jól ír, ha diktál neki? — Nem bi-

zony, most ő diktál. — Hogy-hogy? — Elvettem feleségül.

Kérdés.

Mit éreznek Khon és Stern, ha valahonnan kidobják őket? — Bizonyára — konsternációt.

Ajánlat.

— Ha néhány fillert adok, palinkát veszek rajta. — Adjon néhány koronát, akkor veszek champagnert.

Vadorzók garázdálkodása. A gimesi uradalom erdejében annyira elszaporodtak a vadászok, hogy garázdálkodásaik határt már nem ismernek. A múlt héten egy tenyésztési célra külföldről hozott s több ezer korona értékű őzbakot lőtték le, azonban ez esetben rajtavesszettek s példás megbüntetésük nem fog elmaradni.

Ipari szaktanfolyamok Pozsonyban. Kossuth Ferenc, a pozsonyi állami fémipari szakiskola kapcsán, iparosok és iparossegédek részére külön tanfolyamok rendezését rendelte el. A különböző szakmák részére szabadkézi és mértaui rajza, valamint számtanra és üzleti levelezésre, továbbá fém- és faiparosok részére külön-külön, mindezeket három-három havi időre. Egyben utasította a miniszter az ottani iparszkolai igazgatóságot, hogy a jövő tanévre készítsen elő külön szaktanfolyamokat szobafestők és mázólok, valamint női és férfiszabók részére.

Országos Nemzeti zarándoklat Lourdesbe. Dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök úr Oméltósága védnöksége és Dr. Giesswein Sándor apát-kanonok, orsz. képvis. Szt. István társulat alelnöke, lelki vezetésével, március hó 16-án országos jellegű zarándoklat indul Lourdesbe, azon célból, hogy Szűz Mária megjelenésének 50 éves jubileuma alkalmából rendezendő egyházi ünnepeken, mi magyarok is részt vehessünk. A zarándoklat külön vonata Velence-, Milano-, Genova- és Marseilleben pihenés céljából 1-1 napig tartózkodik, visszajövet pedig Rómába mennek a zarándokok, hogy Öszentségének arany misés jubileuma alkalmából hódolatukat kifejezzék. — Részletes programok főt. Fehér Ferenc plebános úrnál Ebed (Esztergom), főt. Benyács István plebános úrnál Csaca (Trencsénm.), valamint a Magyar Utazási Vállalat r. t. irodájában, Bpest IV. Eskü-út 3. sz. alatt kaphatók.

28. 2-3.

Még csak apró legény vagyok,
S az igazságtól durradok,
Ért pedig, higiják el nekem,
Kneipp-kávénak köszönhetem.

Valódi csak az eredeti csomagokban Kathreiner névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az igazgató gyarmatkávé! Kizárólag a Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé bizonyult a legjobb pótkávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, miáltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a Kathreiner-re szoktassuk.

A közönség köréből.

Mindazon kedves jó barátim és ösmerőseim, a kik felejthetetlen jó nőm elhunytá alkalmával részvétüket becses soraikkal, vagy a temetésen való megjelenésükkel kifejezték, minden külön értesítés helyett, ez uton fogadják halás köszönetemet.

Paschek Victor.

Boldogult édes anyám kedves ösmerősei és mindazok, akik őt emberbaráti szeretetből utolsó útjára elkísérni szívesek voltak, fogadják kérem ez uton a leghálásabb köszönetemet.

Petergál Henrik,
főreáliskolai tanár.

Közgazdaság.

Oktassuk vármegyénk kisgazdait.

Nyitra megye egyike azon vármegyéknek, hol a nagybirtokon a belterjes mezőgazdálkodás immár otthonos lett. Sajnos azonban, nem így áll az mindenütt vármegyénk kisgazdáinak. Habár ezeknek is módjukban állana a belterjes gazdálkodás módját a velők szomszédos nagybirtoktól elsajátítani, mégis csak kivételesen láthatunk e téren megfelelő előhaladást. Ők legnagyobb részt most is a régi rendszer követői. Ennek okát abban kereshetjük, hogy kisgazdáink egyrészt nagyon konzervatív természetűek, másrészt nincs meg a kellő gazdasági képzettségük, ennélfogva a haladásra folytonosan ösztönözni kell őket. Miután pedig a kis gazdaságok üzemének okoszerű átalakítása nemzeti kérdés, ennélfogva együttes erővel kell törekednünk arra, hogy földmivelő osztályunk kiképzését elősegítsük. Ezen cél elérésére legeredményesebbnek az intelligens gazda és a nép közötti kapcsolat létesítése s ennek célra vezető eszközökkel való fenntartása ígérkezik. Szükséges, hogy ezen munkából vármegyénk intelligens közönsége kivége a maga osztályrészét. Az első lépést az intelligenciának kell tennie. Meg kell győznünk a népet arról, hogy az intelligencia nem ellensége, kiszípolozója a népek, hanem igenis jóakarója és hivatott vezetője. Meg kell mutatnunk, hogy a kisgazdát nem eszköznek tekintjük céljaink eléréséhez, hanem magunkhoz hasonló, velünk egyenlő nemzeti célokat követő polgártársunknak.

Meg kell szüntetnünk az utolsó évtizedekben a nép és a vezető osztályok közt beálló ridegséget, mert csak így remélhetjük, hogy középünk egy velünk együtt érző csoportot fog alkotni és csak így fogjuk elérni azt, hogy népünk lelke nem fogadjja be a szocializmus hamis apostolainak áldatlan és hazug tanításait. Fogjunk hozzá tehát mielőbb és minél buzgóbban népünk oktatásához; népünk gazdasági felvilágosítása és előbbrevitele a nemzet egyetemének érdeke.

Erre ma egy erős eszköz áll rendelkezésünkre, melylyel megmutathatjuk népünknek azt az utat, a mely a boldoguláshoz vezet. Tanítsuk meg a kisgazdát okoszerűen gazdálkodni, meglevő javait céltudatosan kihasználni. Ezen célt vannak hivatva szolgálni a nyitra megyei gazdasági egyesület által rendezendő téli gazdasági előadások.

Hogy a nyitra megyei gazdasági egyesület nemes célja keresztülvitelében támogassuk, arra kerjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy a nép oktatásában a saját körzetében résztvevni szíveskedjék. Hogy az oktatás rendszeresen keresztülvihető legyen és hogy azokat a legfontosabb tudnivalókat, melyekre a kisgazdának szüksége van, könnyen előadhatni lehessen, a nyitra megyei gazdasági egyesület úgy tervezi az előadások megtartását, hogy azon községekben, hol az előadások megtartására egy-egy előadót sikerül megnyerni, ott e tét folyamán egy-egy előadási sorozat, összesen 4-4 előadás tartassék. Az előadások tárgya főbb vonásaiban a következő: I. A talajmivelésről és a növénytermelésről. II. Előadás: Az állattenyésztésről és az állati betegségek ismertetéséről. III. Előadás: A kis mezőgazdasági üzemek berendezéséről és a házi iparról. IV. Előadás: A kivándorlásról, a szocializmusról, a szövetségéről, a cseledepénztárról, a gazda és cseléd közti jogviszonyról. A nyitra megyei gazdasági egyesület az előadáshoz szükséges vezérfonalat magyar és tót nyelven kidolgozva rendelkezésre bocsátja, így az előadók azt a helyi viszonyokhoz alkalmazva szabadon adhatják elő, vagy pedig egyszerűen hangsúlyozva felolvassák, s annak egyes fontosabb pontjait még saját szavaikkal is megmagyarázzák. Ezen intézkedés folytán az előadások minden nagyobb előmunkalát, fáradság és idővesztés nélkül megtarthatók. Nem kérünk tehát semmi nagyobb adozatot vármegyénk intelligenciájától, csupán azt, hogy négy alkalmas napon, ha lehet legcélszerűbben négy egymásután következő vasárnap délután 1-2 órát a nép közt tartózkodva, azt oktatni szíveskedjék.

Amennyiben pedig igen tisztelt olvasónk valamelyikét ezen csekély adozat keresztülvitelében valami gátolná, kérjük, hogy az egyesület ezen nagyfontosságú mozgalmát ismerősei körében ismertetni kegyeskedjenek és törekedjenek a vármegyé bármely községében is oly egyént megnyerni, aki ott az előadások megtartását magára vállalná.

Bár az előadó urak egy részénél számít az egyesület az önzetlen hazafias közreműködésre, mindamellett nem zárkozik el az elől sem, hogy egyes esetekben a földmivelésügyi miniszter ur

hozzájárulása folytán, szerény tiszteletdíjjal honorálja az előadó urak szíves fáradozását.

Jusson eszünkbe nagy költőnk mondása: „Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül.“ Ha az ebben rejlő intést követjük, és ha nemzetünk minden lelkes fia csak egy kis szolgálatot tesz is a köz érdekében, akkor remélhetjük, hogy sokat szenvedett hazánk gazdaságilag arra a magaslatra emelkedik, a melyen azt mindannyian látni óhajtjuk.

Piaci árak. (100 kilogrammonként koronákban). A „Nyitra megyei Gazdasági Egyesület“ nek a nyitrai piacon eladott terményekre vonatkozó jelentése 1908. évi január hó 29-én. Buza 19.80—20.— rozs 19.—, árpa 15.80—16.—, zab 15.20—15.60, tengeri 13.20—14.— Az időjárás igen enyhe, gyakran esik. Az őszi állása eddig kedvező, de attól lehet tartani, hogy ha a mostani enyhe, tavaszi napokat hirtelen fagy követi, felfagnak.

Telefon.

T. Érsekújvár. Üres fecsegésekre ne tessék adni semmit. A félig meddig beavatottak mind tudják, hogy Markhot Gyulát főispánná kinevezésre ajánlotta úgy Polónyi Géza akkori igazságügyminiszter, mint Molnár János apát, orsz. képviselő. Az előbbi akkor még „Géza bátyám“ volt neki, és latba is vetette érette akkor nagyon is hathatós szavát, s Markhot hálából 1907. november 20-án Polónyinak fiát Lajost megbuktatni igyekezett Ivánkán, a törvényhatósági tagok választásánál! Noblesse oblige!

M. F. Nyitra. R. J. Székesfehérvár. B. J. Nemetpróna. Teljesen rendben van a dolog. Az ilyen tévedéseknél egyszerű levelezőlap, vagy a következő új előfizetés alkalmával a határidőnek az utalvány-szelvényen való feltüntetése únos-untig elegendő az ügy rendezésére.

V. S. Egerszegh. A jegyző és tanító urak ezentúl is 8 koronáért kapják a lapot. Ennélfogva a küldött összeggel a hátralék és az előfizetés 1908. júl. 1-ig kivan egyenlítő.

P. R. Szenicz. Szíveskedjék hát valaminő egyszerű expedienst ajánlani. Mert ha nem kapjuk meg a hátralékos összeget, nem tehetünk eleget anyagi kötelezettségeinknek; ha pedig kérni merészeljük azokat, úgy tapasztaljuk, magunk ellen zúditjuk az előfizetőinket. — Magyarországon csak a zsidó sajtó virulhat, a tisztességes keresztény sajtónak mindenütt kalváriát kell járnia, még a saját előfizetőinél is!

**Egy józan, értelmes
urasági kertész**
kerestetik azonnali belépésre.
Bővebb értesítést ad a vármegyey irodagazgató Nyitrán. 38. 1-1.

Meghívás

„Önsegélyző pénztárgylet Szokolcán m. sz.“
rendes közgyűlésére,

mely 1908. évi február 16-án, d. u. 4 órakor a városházában fog megtartatni.

Tárgyak:

1. Ezen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 3 tagtárs kijelölése.
2. Az igazgató választmány jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
4. Az igazgató választmány egy harmadának kisorsolása.
5. Netáni indítványok, melyek azonban egy nappal a közgyűlés előtt 6 tagtárs aláírásával ellátva írásban az elnökhöz benyújtandók.

A zárszámadások és a jelentés a tagok és betétek számáról a szövetség helyiségében kifüggesztettek és mindenki által megtekinthetők.

Szokolcán, 1908. január 29-én.

Dr. Okányik Lajos,
elnök.

Tüzifa eladás!

Gróf Nyáry Kálmán Nagyszulány (Nyitra-megye) birtokán egy erdő irtás után eladásra kerül: **214³/₄ öl vegyes hasáb és priglifa, 928 rakás ág, 236 rakás nagyobb tüke és 193 rakás forgácsfa** eladó, venni szándékozók kéretnek ajánlataikat az összes fára, a fenti cím **Intézőségének** Zsitvaujfalu Barsmegye küldeni. 37 1-1

Alapítotott 1810.

Aubertein és társa

Chalons S/M. francia pezsgő gyár.

Egyedüli főraktár Nyitra és és vidéke részére

Einzinger József

fűszer és csemege kereskedőnél, mint főraktáros ajánlja eredeti gyári árban „Fleur de Epanay” pezsgőt, palackját 7 koronáért.

Alapítotott 1810.

31. 1-14.

A Nyitrai Kereskedelmi és Hitelin-tézet zárszámadásai 1907. évre.

Mérleg-számla.

VAGYON		K	f
Pénzkészlet	53,596.37		
Váltótárcza	1,613,700.40		
Jelzálogkölesönök	1,010,306.51		
Előleg értékpapírokra	26,484.-		
Értékpapírok	197,756.35		
Az értékpapírokon függő kamat	2,155.79		
Adósok fedezve	296,536.21		
Lejtár	300.-		
	3,200,835.63		
TEHER			
Részvénytőke	200,000.-		
Tartalékalap	40,000.-		
Külön tartalékalap	105,000.-		
Házalap	8,667.72		
Nyugdíjalap	36,068.60		
Bacsikádó Károly alap	1,847.38		
Betétek:			
könyveskékre	2,260,601.17		
folyó számlán	153,137.03	2,413,738.20	
Hitelezők	83,592.68		
Visszszámítás	245,734.60		
Átmeneti számla	12,568.-		
Illeték tartalék	4,466.61		
Tiszta nyereség	39,151.84		
ehhez adva az 1906. évi áthozatot	10,000.-	49,151.84	
	3,200,835.63		

Nyeremény- és veszteség-számla.

VESZTESÉG		K	f
Tiszti fizetések	16,008.31		
Nyugdíj	784.-		
Házbér	1,200.-		
Adók és illetékek:			
intézeti adók	6,826.41		
100% betétkamatadó	8,981.30	15,807.71	
Általános költségek:			
irodai szükségletek, hirdetési díjak, jelenléti jegyek, illeték, bélyeg, postabér stb.	6,124.87		
Veszteség leírás	6,430.16		
Perköltségek	422.78		
Árfolyam veszteség értékpapírokon	6,215.40		
Kamatok:			
könyv- és folyószámlai betétek után	89,812.89		
visszszámítás után	36,317.91	126,130.80	
Tiszta nyereség	49,151.84		
	228,275.87		

NYERÉSEG		K	f
Nyereményáthozat 1906-ik évről	10,000.-		
Kamatok:			
váltók után	112,411.05		
jelzálogkölesönök után	64,597.68		
előlegek után	1,783.25		
értékpapírok után	8,339.13		
folyó számlán	29,340.21	216,471.32	
Tőzsdidíjak	1,680.20		
Nyerőség:			
pénznemeken és szelvényeken	98.35		
különlételekből	26.-	124.35	
	228,275.87		

Nyitrán, 1907. december 31.

Az igazgatóságért: **Pollák s. k.** A könyvvezetőségért: **Misner s. k.**

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk, Nyitrán, 1908. évi január hó 28-án.

Kochanovszky László, s. k. f. biz. elnök.

Tombor Kornél, s. k. f. b. tag. **Csernyák Rezső**, s. k. f. b. tag. (29. 1-1)

Nyitrai Hitelbank.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a **folyó évi február hó 16-án, délelőtt 10 órakor** intézeti székházunkban tartandó

XXXV. rendes közgyűlésre

ezennel tiszteletteljesen meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottsági jelentés, évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hovatartozása iránti határozathozatal.
3. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. A szavazatszedő és a hitelesítő bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése.
6. Az alapszabályok 15. §-a értelmében esetleg beérkező indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az azokhoz csatolt 1907. évre vonatkozó mérleg 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében minden beiktatott részvényes által átvehetők.

Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlés előtt legkésőbb 8 nappal az intézet pénztáránál térítvény mellett letenni tartoznak, mely térítvény belépti jegyül szolgál.

Nyitrán, 1908. évi január hó 29-én.

(30 1-2) **Az igazgatóság.**

A Nyitrai Hitelbank XXXV-ik, 1907. üzletévi zárszámadásai 1907. december 31-én.

Mérleg-számla.

Vagyon:		kor.	fill.
Pénzkészlet	166840	69	
Váltók	K 2722383.43		
Bekebelezett váltók	1191489.40	3913872	83
Bekebelezett kötv.-kölesönök	K 1078253.11		
" törleszt. kötv.-köles. "	7787.30	1086040	51
Értékpapírokra adott előlegek		27169	
Különlételek:			
társintézetek	K 23516.74		
folyó számlák fedezettel	148144.07		
biztosító osztály	53403.51		
egyéb adós	44935.02	269999	34
Pénzváltó üzlet értékei			
értékpapírokon, pénznemekben és szelvényekben	98399	93	
Letételek és óvadékok értékei	469950	91	
Intézeti székház	K 113974.64		
Tóth Vilmos-utcai ház	69000.57	182975	21
Bútor és felszerelés	1700		
Hátralekos kamatok	1775	35	
Átmenő tételek	3165	29	
	6237888	96	
Teher:		kor.	fill.
Részvénytőke	300000		
Tartalékalap	345000		
Ingatlanok értékesítési alapja	17000		
Néhai Gerstl Mór-féle alap intézeti tisztviselők részére	13500		
Takarékbetétek	K 3754543.60		
Folyó számlái hitelezők	185191.36	3939734	96
Visszszámítás alatt levő váltók	945967	82	
Fel nem vett osztalékok	200		
Különlételek hitetelő	54739	72	
Letételek	K 369850.91		
Óvadékok	100100.-	469950	91
Előre beszedett kamatok	43603	42	
Tiszta nyereség	108192	13	
	6237888	96	

Nyerőség- és veszteség-számla.

Veszteség:		kor.	fill.
Kifizetett és tőkésített betétkamatok	K 141173.63	218683	56
Visszszámítási kamatok	77509.93	14117	36
Kamatadó			
Általános költség:			
tiszti fizetések, irodai szükségletek stb.	17663	81	
Intézeti helyiség lakbérégyenértéke	2400		
Adó	9226	30	
Jelenléti bérékek	2900		
Pénzváltó-üzlet eredményei	2957	41	
Leírás:			
perköltségek	K 261.20		
bútor és felszerelésről	219.-		
váltószámláról	21369.-	21849	20
Tiszta nyereség	108192	13	
	397989	77	

Nyerőség:

Nyerőség:		kor.	fill.
Nyerőség-áthozat		19313	14
Beszedett kamatok			
váltók, jelzálog-kölesönök, előlegek, folyó számlák és új részvények után		347479	71
Idegen pénzüzeteknél elhelyezett tőkék kamatai		3464	53
Szelvény-kamatok		3417	25
Saját ingatlanok jövedelme		10528	71
Leirt követelésekből befolyt összegek		680	36
Nyerőség jutalékon biztosító és bizományi ügylétek után		13106	07
		397989	77

Az igazgatóság részéről: **Árpády Imre**, s. k. vezérigazgató.

A könyvvivőség részéről: **Halmay János**, s. k. főkönyvvizsgáló.

Ezen mérleg, nyereség- és veszteség-számla a fő- és mellék-könyvekkel összehasonlítván, azokkal megegyezően és helyesnek találtatott.

Nyitrán, 1908. évi január hó 25-én.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Janits Imre, s. k. f. b. tag. **Majthényi Géza**, s. k. f. b. tag.

Dr. Sztránszky Izor, s. k. f. b. tag. **Dr. Weisz Vilmos**, s. k. f. b. tag.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” EZ ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

f. é. március hó 8-án d. e. 10 órakor tartja meg Budapesten, az intézet saját házában, V., Géza-utca 2. sz.

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. A kilépés folytán megüresedett három igazgatósági tagsági hely betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
6. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28-ik §-a értelmében törvényhatóságunként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevélkölesőneik együttes összegének minden 500,000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből. — Felhívtnak ennél fogva Nyitra-megye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviselteni óhajtják, az általuk összesen felvett 1,472,400 koronányi záloglevélkölesőn után 2 képviselő megválasztása céljából Nyitrán, Mérey Lajos orsz. képviselő ügyvédi irodájában (Tóth Vilmos utca 27. sz.) tartandó **választó gyűlésen** megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

33. 1-1.

Szarkahegy legszebb helyén

nyári lakoknak alkalmas
négy szőlő-parcella, ^{32. 1-3.}
azonkívül ugyanott egy jó karban levő szőlő
hozzátartozó nagy darab réttel és hajlékkal
szabad kézből eladó.

Bővebbet: Piarista-utca 18. sz. alatt.

Nyitrai Iparbank mint részvénytársaság.**Meghívó.**

Van szerencsénk a „Nyitrai Iparbank
mint részvénytársaság” t. részvényeseit a folyó
évi február hó 9-én délelőtt 10¹/₂ órakor az
intézet helyiségében tartandó

XXV. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni.

Napirend:

1. Egy felügyelő-bizottsági tagnak meg-
választása, a jövő évi rendes közgyűlésig ter-
jedő, egy évi időtartamra.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság-
nak a mérleg előterjesztésével kapcsolatos évi
jelentése és a tiszta nyereség hovatartozása
iránti határozat hozatala.

3. A felmentvény megadása az igazgató-
ság és felügyelő-bizottság részére.

4. Szavazatszedő és jegyzőkönyv hitelesít-
ő bizottság választása.

5. Négy igazgatósági tagnak megválasz-
tása 3 évre.

6. Két felügyelő-bizottsági tag megvá-
lasztása egy évre.

Nyitra, 1908. évi január hó 25-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

16. §. A szavazati jog gyakorlására szükséges,
hogy a részvények az összes le nem járt szelvényekkel
együtt a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal, az intézet
pénztárában elismervény mellett letétesse, mely elis-
mervény a közgyűlésre való megjelenésre jogosít.

Egy részvény birtoklása a közgyűlésen jogot ad
egy szavazatra, azonban senki sem gyakorolhat 10 szavazatnál
többet, sem saját nevében, sem mint meghatalmazott.

23. 2-2.

A csejthei önszegélyzőegylet

mint szövetkezet főszámolás alatt, a szövetkezeti
ügyek lebonyolításáról szóló

1907. évi kimutatása.**MÉRLEG-SZÁMLA:**

Kötvény kölcsön	K	90.—
Váltók per alatt	"	1194.—
Készpénz	"	164.72
	K	1448.72
Tartozás pénztáratétel	K	957.76
Kamat	"	33.52
Maradvány	"	457.44
20. 2-3.	K	1448.72

Csejthén, 1908. évi január 14-én.

KIPKE SÁNDOR

kőműves mester

vállal a kőművesi szakmába tar-
tozó minden munkát jutányos áron.
Lakik Nyitrán, Váralja-u. 27. sz.

34. 1-3.

38/908. tkvi szám.

Utóajánlati árverési hirdetmény.

Podivinszky Alajosnak Némethy Gyula és
neje elleni végrehajtási ügyében az újabb bírói ár-
verés 1) a nyitrai 1275. számú betétben irt I. 1. sor,
918 hrszámú Némethy Gyula és neje szül. Turba Mária
néven vezetett Felső-Tabán-utca 6. számú házra és ud-
varra 3510 korona.

2) A nyitrai 1275. számú betétben irt I. 2. sor-
számú ugyanazok nevében vezetett közös birtokból járó
18/337 részére 250 kor. becsár, mint kikiáltási ár mellett
elrendeltetett és ezek az ingatlanok az 1908. évi feb-
ruár hó 19. napján d. e. 9 órakor Nyitrán,
a kir. törvényszék árverező helyiségében megtartandó
nyilvános árverésen, magasabb ígért hiányában az
utóajánlatot tevő által ígért árban és pedig az 1275. sz.
betétben irt I. 1. sor 918. hrsz. ingatlan 1100 k. árban,
1275. sz. betétben irt I. 2. sorsz. közös birtok pedig 55
kor. árban Vass Károly utóajánlatot tevő javára leüjteti.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár
10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban
bánapénzképp a kiküldött kezéhez letenni.

Árverési feltételek Nyitra város tanácsánál és a
kir. törvényszék tkvi irattári helyiségében tekinthe-
tők meg.

Nyitra, 1908. évi január hó 10-én, a kir. törvény
szék, mint telekkönyvi hatóság.

(P. H.)

Telegdy,

35. 1-1.

kir. törvényszéki albiró.

**Szőlő-
oltványokat**

szállít, fajtis-
taságért jót-
állva legdusabb

választékban a már évek óta elsőnek és legmeg-
bízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti 144. 13-20.

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: Caspari Frigyes, Medgyes 96. sz.
(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érke-
zett elismert levelek, emellett minden szőlőbirtokos meg-
rendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől
úgy szó, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának
fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Alapított 1869-ben.**Nyitrai Népbank
mint részvénytársaság**

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek
mellett, leszámítol váltókat betéti könyvecs-
kéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legki-
sebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett
amortizációra különböző tervekben;
előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű
értékpapírokra;
elad és vesz mindennemű értékpapírt napi
árfolyamban;
felvilágosítással szolgál és mindennemű meg-
bizást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási
ügyekről.

5. 12.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

TANONCNAK

jó házból való fiú azonnal felvétetik
SARLAY ADÁM fűszerkereskedésébe
Nyitra. Csak vidéki vétetik fel. (18. 2 2.)

Privigyei Népbank

leszámítol jutányos kamatláb mellett váltókat
utalványokat, kötelezvényeket, kisorsolt papiro-
kat és mindennemű biztosított követeléseket.

Előleget ad értékpapírokra, sorsjegyekre,
aranyra s ezüstre.

Igen kedvező feltételek mellett
folyósít a bank részéről felmond-
hatlan jelzálog-kölcsönöket kama-
tozó és amortizációs alakban, 65
évig terjedhető időre, minimális ka-
matláb mellett és árfolyam levonás
nélkül. A drágább jelzálog-kölcsö-
nöket illetékmentesen konvertálja.

Elvállal kedvező fizetési feltételek mellett
földbirtokok parcellázását, alagcsövezését és
csatornázását.

Vesz és elad mindennemű értékpapíro-
kat, sorsjegyeket, bel- és külföldi pénzeket.

Elfogad betéteket 4¹/₂%-os kamatozás
mellett.

4. 12.

Felvilágosítás készséggel s díjmentesen.

**VAJDA J. NAGY BUTORRAKTÁRA
KÁRPITOS ÉS DISZITŐ
NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM ALATT.**

Eredeti olajfestmények jutányosan kaphatók.

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséget értesíteni, hogy rak-
táromat, egy ujonnan épült emeletes szárnyal kibővítettem, miáltal
oly nagy választékkal rendelkezem, mint bármely fővárosi kereskedő.

Kizárólag száraz anyagból és kitűnő iparosok által
készített fabutoraim, amelyek csak a legsolidabb kivitelben
készülnek, mindennemű stylben és színben a legjutányosabb árban
kaphatók. — Kárpitozott butorokban a legújabb angol, valamint
eredeti magyar újdonságokat hozom.

Tisztelt vevőimet cégem jó hírnevére bátran hivatkozva a legjobb
és legmegbízhatóbb kiszolgálással biztosítom.

VAJDA J. butorkereskedő
kárpitos és diszitő
NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.

3. 12.

38.908. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Majzel község legelője és erdője birtokszabályozás következtében elkülönített és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és 1891. évi 16. t-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889: XXXVI. t.-c. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889: XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891: XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis **1908. évi július hó 19. napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságához nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak esetében, ide értve az utóbbi szakaszának az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1908. évi július hó 19. napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságnál nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3) Hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1) és 2) pontban körülírt esetekben kívül az 1892: XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatóságához hat hónap alatt, vagyis **1908. évi július hó 19. napjáig bezárólag** nyújtják be, mert ezen, meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltja után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket harmadik jóhiszemű személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adták át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Privigyén, a kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi január hó 6. napján.

Tivadar,
kir. járásbíró.

13. 3-3. (P. H.)

Hirdetmény.

Nagy mennyiségű első osztályú szokvány minőségű sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyra nemesített első osztályú szokvány minőségű a legjobb bor és esemege fajú

gyökeres fásoltványok

hozatnak általunk forgalomba.

Badacsonyvidéki szőlőtelep kezelősege
Tapolcza (Balaton mellett).

171. 10-20.

3225/907. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Dobrocna község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelettel képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyek az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t-cikkek a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik — az 1892: XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1908. évi február hó 24. napján** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1) az összes érdekeltet, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek ellenében többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje

előtt a kitűzött napon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3) Mindazok, a kik valamely ingatlanokra tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18., és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől esznek.

4) Azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgyszintén az oly bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől esznek.

Privigyén, 1907. évi december hó 4-én, a kir. járásbírótság mint tlkvi hatóság.

Tivadar,
kir. járásbíró.

12. 3-3. (P. H.)

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

146.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát. — valamint férfiszabó-műhelyét,

melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Himző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff- VARRÓGÉPEIT

ajánlja SZLÁVIK KONSTANTIN
Nyitra, Plébánia-utca 4. szám.

Javításokat elfogadok!!

Árjegyzék ingyen!

Erős anyagok feldolgozására, mint ipari gépek első helyen állanak. Tartósságuknál fogva, hosszú időre szóló írásbeli jótállást biztosítok.

Kiváló tisztelettel 178. 8-10.

Szlávik Konstantin.
mechanikus, optikus.

Árjegyzék ingyen!

Alapítottott
1897-ben.

Alapítottott
1897-ben.

165. 11-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe saját készítményű szücsáru **raktárát női boákban és jaknikban.**

A főtisztelendő lelkész urak részére **utazóbunda, lábzsák** nagy választékban; ezek kölesön is kaphatók vagy öregért becserélhetők. — Raktáron tartok továbbá mindenféle kül- és belföldi **bőröket kabátbélésnek szabók részére.**

Javításokat és átalakításokat jutányos áron elvállal.

VEREBÉLY GÉZA LEGNAGYOBB S FŐVÁROSI MODERN BEREN-
DEZÉSŰ ÚRI- ÉS NŐI-DIVAT ÁRÚHÁZA **NYITRÁN,**
Tóth Vilmos utca 4. sz. alatt (a Szarvas-szálloda mellett)

NŐI DIVAT: Bálruha cikkek, keztyűk, harisnyák, fűzők nagy választékban. — Menyasszonyi kelengyék, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, megbízható minőségű vászon vagy sifon anyagból a legjutányosabb árakban, rendelhetők meg. — Csak elsőrendű asztal, ágy és fehérneműek.

FÉRFI DIVAT: Farsangi ingek, keztyűk, nyakkendők, gallérvédők legújabb kivitelekben. — Sár és hócipők. — Kalap, sapka és téli keztyű különlegességek. — Jäger tanár féle alsó ruházat. — Bokavédők, vadász kabátok és harisnyák.

Szigoruan szabott árak. Azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“
részvénytársaság NYITRA székhelyei.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonrészesedés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, ahol 2000 magyar holdnyi érdekelttség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk. Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, * * * * *

Stassfurti káitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, * * * * *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT

(98—99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.